

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2019.7.3.
COM(2019) 314 final

Ajánlás

A TANÁCS HATÁROZATA

**a dohai fejlesztési menetrendre vonatkozó tárgyalási irányelveknek a beruházások
megkönnyítését célzó multilaterális kerettel kapcsolatos tárgyalások tekintetében
történő kiegészítéséről**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

2017. december 13-án a Kereskedelmi Világszervezet (a továbbiakban: WTO) tizenegyedik miniszteri konferenciáján 70 WTO-tag a fejlesztési célú beruházások megkönnyítéséről szóló közös nyilatkozatot¹ fogadott el, amelyben azt kérték, hogy kezdődjön „strukturált vita a beruházások megkönnyítését célzó multilaterális keret kialakításának céljával”. E vita célja a közvetlen külföldi tőkebefektetéseket (FDI) megkönnyítő keret elemeinek azonosítása és kidolgozása. Az Európai Unió (EU) és tagállamai határozottan támogatták a kezdeményezést, és csatlakoztak hozzá.

Az EU tevékenyen részt vett a strukturált vitában, amelynek megbeszéléseire 2018 során a WTO keretében került sor. A megbeszélések átláthatóak és nyitottak voltak valamennyi WTO-tag számára, és „a tagok által felvetett kérdések ellenőrzőlistáját” eredményezték, amely a WTO-tagok által a közvetlen külföldi tőkebefektetéseket megkönnyítő keret lehetséges elemeiként azonosított tételeket tartalmazza. Az „ellenőrző listát” 2018. december 6-án jóváhagyták egy áttekintő értekezleten.

2019-ben megkezdődött az egyeztetések új szakasza. A WTO-tagok az első félév tekintetében megállapodtak a találkozók menetrendjéről. A találkozók az ellenőrző listán szereplő elemeket fogják kidolgozni. Az ilyen elemek kidolgozását célzó feltáró munka továbbra is átlátható lesz, és nyitott marad valamennyi WTO-tag számára. A megbeszélések az ellenőrző lista valamennyi elemét érintik majd az olyan kétoldalú és multilaterális megállapodások meglévő rendelkezéseinek példái alapján, amelyek relevánsak a beruházáskönnyítés szempontjából. Ezeket a példákat a „Szöveg alapú példák tára” című dokumentumban gyűjtötték össze. 2019 júliusában tartanak majd áttekintő értekezletet. 2019 őszén a tagok valószínűleg elkezdnek majd konkrét szövegjavaslatokat tenni a beruházások megkönnyítését célzó multilaterális keretre vonatkozóan. Ez azt jelenti, hogy a tárgyalások első szakasza valószínűleg 2019 szeptemberében-októberében kezdődik.

A tárgyalásokat a WTO keretein belül kell lefolytatni, és azoknak továbbra is átláthatónak kell lenniük és nyitva kell állniuk minden olyan WTO-tag előtt, amely a csatlakozás mellett dönt. A részt vevő tagok a tárgyalási folyamat során bármilyen tárgyalási javaslatot előterjeszhetnek a közvetlen külföldi tőkebefektetések megkönnyítésével kapcsolatban, a WTO keretében lebonyolításra kerülő tárgyalási folyamat kezdeti vagy későbbi szakaszában.

A Bizottság a dohai fejlesztési menetrend keretében felhatalmazást kapott a Tanácstól a WTO-n belüli – többek között a kereskedelemről és beruházásokról szóló – tárgyalások lefolytatására². Mivel a közvetlen külföldi tőkebefektetések a nemzetközi kereskedelem fontos hajtóerejének számítanak, a beruházáskönnyítés pedig a határokon átnyúló beruházások ösztönzésének az egyik módszere, mivel világszerte hozzájárul a stabil és kiszámítható beruházási környezet biztosításához,³ a meglévő felhatalmazás kiterjed a

¹ WT/MIN(17)/59, 2017. december 13.

² A dohai fejlesztési menetrendre vonatkozó engedélyezés az 1999. október 25. és 2008. július 18. között született tanácsi következtetések útján történt.

³ A fejlesztési célú beruházások megkönnyítéséről szóló strukturált vita találkozóinak legutóbbi, 2019. április 17-i menetrendje (INF/IFD/W/3) „a tagok által felvetett kérdések ellenőrzőlistájának” alapján rendelkezik arról, hogy a beruházáskönnyítés a közvetlen külföldi tőkebefektetések tekintetében

beruházások megkönnyítéséről szóló új WTO-tárgyalásokra is, mivel azok a kereskedelem és a beruházás területéhez tartoznak⁴. Ezért nincs szükség olyan új tanácsi határozatra, amely az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 218. cikkének (3) bekezdése alapján felhatalmazást ad a tárgyalások megkezdésére.

Míg a kereskedelem és a beruházás nem új téma a WTO napirendjén,⁵ a beruházáskönnyítésről szóló tárgyalások bizonyos szempontból újdonságot jelenthetnek és olyan kérdéseket is érinthetnek, amelyekkel kapcsolatban az EU sajátos prioritásokkal rendelkezik. Következésképpen a tárgyalási keretek pontosabb meghatározása érdekében a Bizottság kifejezetten a beruházáskönnyítésről szóló WTO-tárgyalásokra vonatkozó kiegészítő tárgyalási irányelvek elfogadását ajánlja a Tanácsnak.

A javasolt tárgyalási irányelvek annak biztosítására irányulnak, hogy az EU képes legyen részt venni a beruházáskönnyítés bármely olyan elemének megtárgyalásában, amelyre a részt vevő WTO-tagok javaslatot tesznek a tárgyalások során, maradéktalanul tiszteletben tartva az uniós vívmányokat, valamint a kereskedelmi és beruházási tárgyalások során meghozott uniós szakpolitikai döntéseket.

Az EU számára a tárgyalások célja az, hogy könnyebbé tegyék a beruházók és a vállalkozások, köztük a mikro-, kis- és középvállalkozások számára a közvetlen külföldi tőkebefektetéseket, továbbá hogy új lehetőségeket teremtsenek az inkluzív növekedés és a fenntartható fejlődés előmozdításához. A beruházások megkönnyítését célzó multilaterális keret ugyanolyan módon mozgathatná elő a globális beruházásokat, mint ahogyan a WTO a kereskedelmi eljárások egyszerűsítéséről szóló megállapodással a globális kereskedelem előmozdítását segíti. Annak érdekében, hogy a lehető legtöbb WTO-tag részvételével magas színvonalú eredményeket lehessen elérni, a szabályoknak és a kötelezettségvállalásoknak megfelelő rugalmasságot kell biztosítaniuk a tagok számára.

• **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A fenti célkitűzések összhangban állnak az Európai Unióról szóló szerződéssel (EUSZ), amely úgy rendelkezik, hogy az Európai Unió „előmozdítja valamennyi ország bekapcsolódását a világgazdaságba, egyebek mellett a nemzetközi kereskedelemben érvényesülő korlátozások fokozatos megszüntetése révén”⁶.

Az Európai Tanács 2018. június 28–29-i ülésén felhatalmazta a Bizottságot arra, hogy részt vegyen a WTO korszerűsítésében az alábbi célkitűzések elérése érdekében: (1) a WTO

világszerte stabil, átlátható és kiszámítható üzleti környezet biztosításáról szól. „A tagok által felvetett kérdések ellenőrzőlistájának” 2018. november 9-i legújabb változatát minden tagnak megküldték a 2018. november 27-i áttekintő és a következő kérdésekről szóló informális feljegyzés mellékleteként.

⁴ A hivatkozás különösen a következő dátumú tanácsi következtetésekre vonatkozik: 1999. október 26., 1999. december 8., 2001. október 29., 2001. november 21., 2003. július 21. (amely kifejezetten rendelkezik arról, hogy a szingapúri és dohai miniszteri nyilatkozatok és a dohai menetrenddel kapcsolatosan elfogadott szövegek, valamint a korábbi tanácsi következtetések képezik az Unió fellépésének alapját a dohai fejlesztési menetrend tárgyalásai során), 2003. december 5., 2004. október 6., 2005. július 19., 2005. október 18. (amely kifejezetten emlékeztetett arra, hogy az 1999. október és 2005. július közötti tanácsi következtetések érvényben maradnak, és együttesen alkotják a Bizottság megbízását a dohai fejlesztési menetrend tárgyalásaira vonatkozóan), 2005. november 21., 2006. június 12., 2008. március 10. és 2008. július 18.

⁵ A kereskedelem és a beruházás közötti kapcsolattal foglalkozó WTO-munkacsoportot 1997-ben indították.

⁶ Az EUSZ 21. cikke (2) bekezdésének e) pontja.

relevánsabbá és alkalmazkodóbbá tétele változó világunkban, valamint (2) a WTO hatékonyságának erősítése. E folyamat központi pillérét képezi a WTO szabályalkotási tevékenységének korszerűsítése, ami a beruházáskönnyítésre vonatkozó jövőbeni tárgyalások egyik fő célkitűzése.

2018. szeptember 18-án a Bizottság a WTO korszerűsítéséről szóló stratégiai dokumentumot⁷ terjesztett elő. A WTO szabályalkotási funkciójának megerősítésével összefüggésben a Bizottság többek között kiemelte, hogy „a Buenos Airesben jóváhagyott közös nyilatkozatok nyomán a munka már folyamatban van [...] a beruházáskönnyítés terén, de további erőfeszítésekre lesz szükség a hiányosságok kezeléséhez és a WTO szabálykönyvének naprakésszé tételéhez.”

Szabadkereskedelmi tárgyalásai során az EU rendszeresen ambiciózus intézkedéseket terjeszt elő az átláthatósággal és a hazai szabályozással kapcsolatban a szolgáltatási és a nem szolgáltatási ágazatban. A beruházáskönnyítési tárgyalásokkal kapcsolatosan javasolt tárgyalási irányelvek az EU által a szabadkereskedelmi megállapodásokban alkalmazott megközelítésen alapulnak.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az EU által a WTO-ban javasolható szabályok teljes mértékben összhangban lennének az EU vonatkozó belső piaci jogszabályaival és azokra épülnének, és tükröznék az EU által a kétoldalú tárgyalások során tett javaslatokat.

A javasolt tárgyalási irányelvek megerősítik, hogy az EU által elfogadott bármely szabálynak vagy kötelezettségvállalásnak összhangban kell lennie az uniós jogi kerettel (a melléklet 5. pontja).

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

Az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése, összefüggésben annak 218. cikke (3) és (4) bekezdésével.

A 207. cikk szerint amennyiben a közös kereskedelempolitikára vonatkozó megállapodásokat kell megtárgyalni, a Bizottság ajánlásokat tesz a Tanácsnak. A Bizottság az ilyen tárgyalásokat a Tanács által e feladatának támogatására kijelölt különbizottsággal konzultálva, a Tanács által számára meghatározható irányelvek keretei között folytatja le.

Az EUMSZ 218. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a Bizottság ajánlásokat nyújt be a Tanácsnak. A Tanács jogosult arra, hogy felhatalmazást adjon a tárgyalások megkezdésére, és az EUMSZ 218. cikkének (4) bekezdése alapján a főtárgyaló számára irányelveket határozhat meg és kijelölhet egy különbizottságot, amellyel a tárgyalások folytatása során egyeztetni kell.

Ami a beruházáskönnyítésre vonatkozó WTO-tárgyalásokat illeti, a Tanács már felhatalmazást adott a kereskedelemről és beruházásról szóló WTO-tárgyalások megkezdésére, továbbá irányelveket bocsátott ki a Bizottság számára. Mindazonáltal kiegészítő tárgyalási irányelvek elfogadására van szükség e tárgyalások kereteinek pontosabb

⁷

http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/september/tradoc_157331.pdf

meghatározása érdekében. A Bizottság ennek megfelelően azt ajánlja a Tanácsnak, hogy az EUMSZ 218. cikke (3) és (4) bekezdésével összefüggésben értelmezett 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése alapján fogadjon el határozatot.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A közös kereskedelempolitika az EUMSZ 3. cikke szerint az EU kizárólagos hatáskörébe tartozó terület. Ennek megfelelően a szubszidiaritás elve nem alkalmazandó (az EUSZ 5. cikkének (3) bekezdése).

- **Arányosság**

A Bizottság ajánlása összhangban van az arányosság elvével (az EUSZ 5. cikkének (4) bekezdése).

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az Európai Unió Tanácsának határozata a WTO keretében történő beruházáskönnyítésről szóló tárgyalási irányelvekről, amely a dohai fejlesztési menetrendről a Bizottság számára kibocsátott irányelvek kiegészítésére irányul.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Tárgytalan.

- **Konzultációk az érdekelt felekkel**

Nem került sor nyilvános konzultációra, mivel a WTO-tárgyalások lényegi elemei még nem ismertek.

A Bizottság rendszeresen konzultációt folytat az érdekelt felekkel, többek között a kereskedelmi megállapodásokkal foglalkozó szakértői csoporttal⁸, és párbeszédet folytat a civil társadalommal⁹.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Tárgytalan.

- **Hatásvizsgálat**

Hatásvizsgálat nem készült, a következő okok miatt: a beruházáskönnyítésről szóló WTO-tárgyalások alapját a Tanács által a Bizottság számára kiadott, a WTO-tárgyalásokra vonatkozó meglévő felhatalmazás képezi (lásd az 1. szakaszt). A tárgyalások tartalma nem új szakpolitikai terület; hanem a bővebb körű WTO-tárgyalások folytatásának minősül, amelyet most leszűkítettek egy konkrétabb területre, amely nem terjed ki a beruházások liberalizálására és a beruházásvédelemre.

⁸ <http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/expert-groups/>

⁹ <http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11531>

A beruházások megkönnyítését célzó multilaterális keret „ellenőrző listában” azonosított lehetséges elemei alapján nincs arra utaló jel, hogy egy ilyen megállapodás megerősítése jelentős hatást gyakorolna az EU-ra. Sokkal inkább olyan gyakorlatot kodifikálna, amely már kiforrottan működik az EU-n belül. A WTO-tárgyalások eredményeképpen létrejövő lehetséges új szabályok és kötelezettségvállalások bizonyos harmadik országokra, nevezetesen a fejlődő országokra és a legkevésbé fejlett országokra gyakorolnának jelentősebb hatást. Ezek a hatások azonban nem állapíthatók meg előzetesen. Először is, mivel a részt vevő WTO-tagok még nem terjesztettek elő tárgyalási javaslatokat. Másodszor pedig azért, mert nem ismert, hogy mely tagok fognak kötelezettségvállalásokat elfogadni a WTO-szabályokkal és -kötelezettségekkel kapcsolatban, és azt milyen időtartamban teszik majd.

Amint világosabbá válnak a potenciális hatások, vagyis amint a multilaterális keret és a WTO-tagok kötelezettségvállalásainak tartalma ismertebb lesz, a Bizottság újra fogja értékelni egy alaposabb elemzés szükségességét. Erre legkésőbb a WTO-tárgyalások lezárásáig sor fog kerülni.

Az EU tevékenyen részt vesz majd, és már a tárgyalások korai szakaszától javaslatokat fog benyújtani annak érdekében, hogy befolyásolni tudja azok eredményét.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Tárgyaltan.

- **Alapjogok**

Ez a kezdeményezés teljes mértékben tiszteletben tartja az Európai Unió Alapjogi Chartáját.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A kezdeményezésnek nincs költségvetési vonzata.

5. EGYÉB ELEMEEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Tárgyaltan.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Tárgyaltan.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Tárgyaltan.

A TANÁCS HATÁROZATA

a dohai fejlesztési menetrendre vonatkozó tárgyalási irányelveknek a beruházások megkönnyítését célzó multilaterális kerettel kapcsolatos tárgyalások tekintetében történő kiegészítéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikke (3) és (4) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

mivel:

- (1) A dohai fejlesztési menetrend keretében a Tanács már felhatalmazást adott a Bizottság számára a Kereskedelmi Világszervezeten (a továbbiakban: WTO) belüli tárgyalások megkezdésére, valamint többek között a kereskedelemről és beruházásról szóló tárgyalási irányelveket határozott meg a számára.
- (2) 2017. december 13-án a Kereskedelmi Világszervezet tizenegyedik miniszteri konferenciáján 70 WTO-tag a fejlesztési célú beruházások megkönnyítéséről szóló közös nyilatkozatot¹⁰ fogadott el, amelyben azt kérték, hogy kezdődjön „strukturált vita a beruházások megkönnyítését célzó multilaterális keret kialakításának céljával”.
- (3) A legfrissebb menetrend¹¹ szerint az egyeztetések jelenlegi, a beruházások megkönnyítését célzó multilaterális keret lehetséges elemeinek kidolgozását célzó szakaszát 2019 júliusában lezárják, ezt követően a tárgyalások első szakasza valószínűleg 2019 őszén kezdődik majd.
- (4) Kiegészítő tárgyalási irányelvek elfogadására van szükség ahhoz, hogy még konkrétabban felvázolják az Unió beruházáskönnyítésről szóló jövőbeli WTO-tárgyalások során képviselendő álláspontját.
- (5) A 207. cikk (3) bekezdése értelmében továbbra is a Kereskedelempolitikai Bizottságot kell kijelölni azon különbizottságként, amellyel a tárgyalások folyamán egyeztetni kell,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Bizottság számára meghatározott, a dohai fejlesztési menetrendről szóló tárgyalási irányelveket a mellékletben foglalt, a beruházások megkönnyítését célzó multilaterális kerettel kapcsolatos tárgyalásokra vonatkozó tárgyalási irányelvek egészítik ki.

¹⁰ WT/MIN(17)/59.

¹¹ INF/IFD/W/3.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*